2024/2603

8.10.2024.

SPORAZUM IZMEĐU EUROPSKE UNIJE, ISLANDA, KNEŽEVINE LIHTENŠTAJNA I KRALJEVINE NORVEŠKE O FINANCIJSKOM MEHANIZMU EGP-A ZA RAZDOBLJE OD SVIBNJA 2021. DO TRAVNJA 2028.

EUROPSKA UNIJA,

ISLAND,

KNEŽEVINA LIHTENŠTAJN,

KRALJEVINA NORVEŠKA,

BUDUĆI DA su se stranke Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) usuglasile o potrebi za smanjenjem gospodarskih i socijalnih razlika između svojih regija u cilju promicanja trajnog i uravnoteženog jačanja međusobnih trgovinskih i gospodarskih odnosa,

BUDUĆI DA su, kako bi doprinijele tom cilju, države EFTA-e uspostavile financijski mehanizam u kontekstu Europskog gospodarskog prostora,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2004. – 2009. utvrđene u Protokolu 38.a i Dopuni Protokolu 38.a uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2009. – 2014. utvrđene u Protokolu 38.b i Dopuni Protokolu 38.b uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA su odredbe kojima se uređuje financijski mehanizam EGP-a za razdoblje 2014. – 2021. utvrđene u Protokolu 38.c uz Sporazum o EGP-u,

BUDUĆI DA još uvijek postoji potreba za smanjenjem gospodarskih i socijalnih razlika u Europskom gospodarskom prostoru, te bi stoga trebalo uspostaviti novi mehanizam za financijske doprinose država EFTA-e koje su članice EGP-a za razdoblje od svibnja 2021. do travnja 2028.,

ODLUČILI SU SKLOPITI SLJEDEĆI SPORAZUM:

Članak 1.

Članak 117. Sporazuma o EGP-u zamjenjuje se sljedećim:

„*ČLANAK 117.*

Odredbe kojima se uređuju financijski mehanizmi utvrđene su u Protokolu 38., Protokolu 38.a, Dopuni Protokolu 38.a, Protokolu 38.b, Dopuni Protokolu 38.b, Protokolu 38.c i Protokolu 38.d.”.

Članak 2.

Iza Protokola 38.c uz Sporazum o EGP-u umeće se novi Protokol 38.d. Tekst Protokola 38.d naveden je u Prilogu ovom Sporazumu.

Članak 3.

Stranke ratificiraju ili odobravaju ovaj Sporazum u skladu s vlastitim postupcima. Isprave o ratifikaciji ili odobrenju polažu se kod Glavnog tajništva Vijeća Europske unije.

Ovaj Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon polaganja posljednje isprave o ratifikaciji ili odobrenju.

Do završetka postupaka iz stavaka 1. i 2. ovaj se Sporazum privremeno primjenjuje od prvog dana prvog mjeseca nakon polaganja posljednje obavijesti u tu svrhu.

Članak 4.

Ovaj Sporazum, koji je sastavljen u jednom izvorniku na bugarskom, češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, hrvatskom, irskom, islandskom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, rumunjskom, slovačkom, slovenskom, španjolskom, švedskom, talijanskom i norveškom jeziku, pri čemu je svaki od tih tekstova jednako vjerodostojan, polaže se kod Glavnog tajništva Vijeća Europske unije, koje svakoj stranci ovog Sporazuma dostavlja po jedan ovjereni primjerak.

Съставено в Брюксел на дванадесети септември две хиляди двадесет и четвърта година.

Hecho en Bruselas, el doce de septiembre de dos mil veinticuatro.

V Bruselu dne dvanáctého září dva tisíce dvacet čtyři.

Udfærdiget i Bruxelles den tolvte september to tusind og fireogtyve.

Geschehen zu Brüssel am zwölften September zweitausendvierundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne neljanda aasta septembrikuu kaheteistkümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις δώδεκα Σεπτεμβρίου δύο χιλιάδες είκοσι τέσσερα.

Done at Brussels on the twelfth day of September in the year two thousand and twenty four.

Fait à Bruxelles, le douze septembre deux mille vingt-quatre.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an dóú lá déag de Mheán Fómhair sa bhliain dhá mhíle fiche a ceathair.

Sastavljeno u Bruxellesu dvanaestog rujna godine dvije tisuće dvadeset četvrte.

Fatto a Bruxelles, addì dodici settembre duemilaventiquattro.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit ceturtā gada divpadsmitajā septembrī.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt ketvirtų metų rugsėjo dvyliktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-huszonnegyedik év szeptember havának tizenkettedik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tnax-il jum ta' Settembru fis-sena elfejn u erbgħa u għoxrin.

Gedaan te Brussel, twaalf september tweeduizend vierentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia dwunastego września roku dwa tysiące dwudziestego czwartego.

Feito em Bruxelas, em doze de setembro de dois mil e vinte e quatro.

Întocmit la Bruxelles la doisprezece septembrie două mii douăzeci și patru.

V Bruseli dvanásteho septembra dvetisícdvadsaťštyri.

V Bruslju, dvanajstega septembra dva tisoč štiriindvajset.

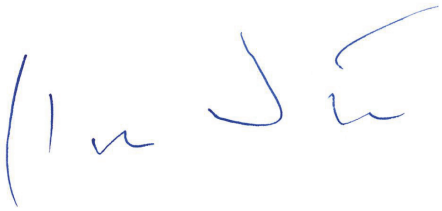
Tehty Brysselissä kahdentenatoista päivänä syyskuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäneljä.

Som skedde i Bryssel den tolfte september år tjugohundratjugofyra.

Gjört í Brussel hinn tólfta september tvö þúsund tuttugu og fjögur.

Utferdiget i Brussel den tolvte september to tusen og tjuefire.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Fyrir Ísland

Für das Fürstentum Liechtenstein

For Kongeriket Norge

PRILOG

PROTOKOL 38.d

o financijskom mehanizmu EGP-a (2021. – 2028.)

Članak 1.

1. Ciljevi

Island, Lihtenštajn i Norveška („države EFTA-e”) financijskim doprinosima u okviru tematskih prioriteta navedenih u članku 3. doprinose smanjenju gospodarskih i socijalnih razlika u Europskom gospodarskom prostoru i jačanju svojih odnosa s državama korisnicama ([1]).

2. Zajedničke vrijednosti i načela

Financijski mehanizam EGP-a (2021. – 2028.) temelji se na zajedničkim vrijednostima i načelima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina.

Svi programi i aktivnosti koji se financiraju iz financijskog mehanizma EGP-a moraju biti usklađeni s tim vrijednostima i načelima te se njima ne smiju podupirati operacije koje bi mogle biti protivne tim vrijednostima i načelima. Ti programi i aktivnosti moraju se provoditi u skladu s temeljnim pravima i obvezama sadržanima u relevantnim instrumentima i normama.

Članak 2.

Obveze

Financijski doprinos predviđen u članku 1. iznosi 1 705 000 000 EUR. Dodatni financijski doprinos u iznosu od 100 000 000 EUR također se stavlja na raspolaganje za projekte povezane s problemima koji su posljedica invazije na Ukrajinu. Ti se doprinosi stavljaju na raspolaganje za preuzimanje obveza u godišnjim tranšama od 257 860 000 EUR u razdoblju od 1. svibnja 2021. do 30. travnja 2028.

Ukupni iznos sastoji se od financijskih sredstava koja se dodjeljuju pojedinačnim zemljama kako je navedeno u članku 6. i fondova navedenih u članku 7.

Članak 3.

1. Tematski prioriteti

Dodijeljena sredstva za pojedinačne zemlje stavljaju se na raspolaganje za promicanje sljedećih općih tematskih prioriteta:

(a) europske zelene tranzicije;

(b) demokracije, vladavine prava i ljudskih prava;

(c) socijalne uključenosti i otpornosti.

Programska područja unutar tih tematskih prioriteta navedena su u Prilogu ovom Protokolu. Sadržaj tih programskih područja odredit će se nakon savjetovanja s državama korisnicama.

2. Potrebe država korisnica

Programska se područja odabiru, usredotočuju i prilagođuju u skladu s različitim potrebama svake države korisnice, uzimajući u obzir njezinu veličinu te iznos doprinosa. Postupak koji treba slijediti u tu svrhu utvrđen je u članku 9. stavku 5.

Članak 4.

1. Memorandumi o razumijevanju

Za postizanje usredotočenosti i osiguravanje učinkovite provedbe, u skladu s općim ciljevima iz članka 1. te uzimajući u obzir EU-ove politike i preporuke za pojedinačne zemlje, kao i sporazume o partnerstvu sklopljene između država članica i Europske komisije, države EFTA-e sa svakom državom korisnicom u pregovorima dogovaraju memorandum o razumijevanju u skladu s člankom 9. stavkom 5.

([1]) U ovom se Protokolu upućivanja na članke, osim ako je drukčije navedeno, tumače kao upućivanja na članke ovog Protokola.

2. Savjetovanja s Europskom komisijom

Savjetovanja s Europskom komisijom održavaju se na strateškoj razini tijekom pregovora o memorandumima o razumijevanju radi promicanja komplementarnosti i sinergija s kohezijskom politikom EU-a.

Članak 5.

1. Sufinanciranje

Kad je riječ o programima koji se financiraju dodijeljenim sredstvima za pojedinačne zemlje i za čiju su provedbu odgovorne države korisnice, doprinos EFTA-e ne premašuje 85 % troškova programa, osim ako države EFTA-e odluče drukčije.

2. Državne potpore

Pravila koja se primjenjuju na državne potpore moraju se poštovati.

3. Odgovornost

Odgovornost država EFTA-e za projekte ograničena je na stavljanje na raspolaganje financijskih sredstava u skladu s dogovorenim planom. U skladu s time države EFTA-e neće preuzimati nikakvu odgovornost prema trećim osobama.

Članak 6.

Dodijeljenja sredstva za pojedinačne zemlje

Dodijeljena sredstva za pojedinačne zemlje stavljaju se na raspolaganje sljedećim državama korisnicama: Bugarskoj, Cipru, Češkoj Republici, Estoniji, Grčkoj, Hrvatskoj, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Malti, Poljskoj, Portugalu, Rumunjskoj, Slovačkoj i Sloveniji, prema sljedećoj raspodjeli:

Država korisnica	Financijska sredstva (u EUR)
Bugarska	132 807 931
Cipar	9 014 276
Češka Republika	115 163 505
Estonija	36 750 087
Grčka	159 320 451
Hrvatska	68 018 840
Latvija	56 013 268
Litva	60 274 987
Mađarska	129 868 485
Malta	5 710 418
Poljska	472 614 415
Portugal	126 276 741
Rumunjska	304 642 069
Slovačka	66 843 694
Slovenija	25 580 833

Navedeni iznosi uključuju dodijeljena sredstva za pojedinačne zemlje koja se stavljaju na raspolaganje svakoj državi korisnici u skladu s člankom 9. stavkom 5. i udio u fondu za civilno društvo iz članka 7. koji se stavlja na raspolaganje svakoj državi korisnici.

Članak 7.

U okviru financijskog mehanizma EGP-a na raspolaganje se stavljaju dva fonda. Ti fondovi doprinose ostvarenju ciljeva financijskog mehanizma EGP-a (2021. – 2028.) kako su definirani u članku 1. i tematskim prioritetima iz članka 3. Države EFTA-e mogu sudjelovati kao partneri u tim fondovima.

1. Fond za civilno društvo

Od ukupnog iznosa 10 % izdvaja se za fond za civilno društvo. Ključ raspodjele financijskih sredstava za države korisnice utvrđen je u članku 6.

Udio od 5 % financijskih sredstava dodjeljuje se transnacionalnim inicijativama.

2. Fond za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama

Od ukupnog iznosa 2 % izdvaja se za fond za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim organizacijama i institucijama, među ostalim i s Vijećem Europe, OECD-om i Agencijom Europske unije za temeljna prava (FRA). Iz tog će se fonda promicati tematski prioriteti u državama korisnicama.

Članak 8.

1. Koordinacija s norveškim financijskim mehanizmom

Financijski doprinos predviđen u ovom Protokolu blisko je koordiniran s bilateralnim doprinosom Norveške koji se stavlja na raspolaganje u okviru norveškog financijskog mehanizma. Države EFTA-e posebno osiguravaju da su postupci i modaliteti provedbe za oba financijska mehanizma u osnovi jednaki.

2. Koordinacija s kohezijskom politikom EU-a

Sve važne promjene kohezijske politike EU-a na odgovarajući se način uzimaju u obzir.

Članak 9.

Na provedbu financijskog mehanizma EGP-a primjenjuju se sljedeće odredbe.

1. Suradnja

Ciljevi financijskog mehanizma EGP-a iz članka 1. ostvaruju se u okviru bliske suradnje između država korisnica i država EFTA-e, u skladu s vrijednostima i načelima te pravima i obvezama iz članka 1. stavka 2.

2. Načela provedbe

U svim fazama provedbe primjenjuje se najviši stupanj transparentnosti, odgovornosti i troškovne učinkovitosti, zajedno s načelima dobrog upravljanja, partnerstva i višerazinskog upravljanja, održivog razvoja, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije.

3. Upravljanje fondovima

Države EFTA-e upravljaju dvama fondovima iz članka 7. i odgovorne su za njihovu provedbu, što uključuje upravljanje i kontrolu.

4. Odbor za financijski mehanizam

Države EFTA-e osnivaju odbor za cjelokupno upravljanje financijskim mehanizmom EGP-a. Daljnje odredbe za provedbu financijskog mehanizma EGP-a, uključujući mjere pojednostavnjenja radi osiguranja učinkovitosti i djelotvornosti provedbe, utvrdit će će države EFTA-e nakon savjetovanja s državama korisnicama, kojima može pomagati Europska komisija. Države EFTA-e nastoje utvrditi navedene odredbe prije potpisivanja memoranduma o razumijevanju.

5. Pregovori o memorandumima o razumijevanju

Države EFTA-e sa svakom državom korisnicom u pregovorima dogovaraju memorandum o razumijevanju koji se odnosi na sredstva koja se dodjeljuju toj državi korisnici, ne uključujući fondove iz članka 7. i iz stavka 3. ovog članka. U memorandumu o razumijevanju utvrđuju se programi, raspodjela financijskih sredstava po programskim područjima, strukture upravljanja i kontrole te primjenjivi uvjeti.

6. Provedba

(a) Na temelju memoranduma o razumijevanju države korisnice podnose prijedloge za konkretne programe državama EFTA-e, koje navedene prijedloge ocjenjuju i odobravaju te s državama korisnicama za svaki program sklapaju sporazume o bespovratnim sredstvima, u kojima se utvrđuju relevantni uvjeti, procjena rizika i mjere za smanjenje rizika.

(b) Za provedbu dogovorenih programa odgovorne su države korisnice, koje uspostavljaju odgovarajući sustav upravljanja i kontrole kako bi se osigurali dobra provedba i upravljanje.

(c) Države EFTA-e mogu provoditi kontrole u skladu sa svojim nacionalnim zahtjevima. Države korisnice pružaju svu potrebnu pomoć, informacije i dokumentaciju u tu svrhu.

(d) Kako bi osigurale da države korisnice ispunjavaju svoje obveze, države EFTA-e mogu nakon procjene i saslušanja države korisnice poduzeti primjerene i proporcionalne mjere, uključujući suspenziju plaćanja i povrat sredstava.

(e) Tijekom pripreme, provedbe, praćenja i evaluacije financijskog doprinosa prema potrebi se sklapaju partnerstva kako bi se osiguralo široko sudjelovanje. Partneri mogu biti tijela na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini, kao i privatni sektor, civilno društvo i socijalni partneri u državama korisnicama i državama EFTA-e.

(f) U provedbi bilo kojeg projekta u okviru programa u državama korisnicama mogu, među ostalim, surađivati subjekti sa sjedištem u državama korisnicama i u državama EFTA-e, u skladu s važećim pravilima o javnoj nabavi.

7. Troškovi upravljanja

Troškovi upravljanja država EFTA-e pokrivaju se ukupnim iznosom iz članka 2. i navode u odredbama za provedbu iz stavka 4. ovog članka. Troškovi upravljanja fondovima iz članka 7. pokrivaju se iznosom dodijeljenim fondovima.

8. Izvješćivanje

Države EFTA-e izvješćuju o svojem doprinosu ciljevima financijskog mehanizma EGP-a.

Članak 10.

Preispitivanje

Po završetku razdoblja utvrđenog u članku 2. i ne dovodeći u pitanje prava i obveze u skladu sa Sporazumom o EGP-u, ugovorne stranke u kontekstu članka 115. Sporazuma o EGP-u preispituju potrebu za suočavanjem s gospodarskim i socijalnim razlikama u Europskom gospodarskom prostoru.

PRILOG PROTOKOLU 38.d

Zelena tranzicija

Zeleno poslovanje i inovacije

Istraživanja i inovacije

Obrazovanje, osposobljavanje i zapošljavanje mladih

Kultura

Lokalni razvoj, dobro upravljanje i uključenost

Uključivanje i osnaživanje Roma

Javno zdravlje

Sprečavanje katastrofa i pripravnost za katastrofe

Pravosudni sektor, uključujući nasilje u kućanstvu i rodno uvjetovano nasilje, pristup pravosuđu, kazneno-popravne ustanove, teški i organizirani kriminal

Azil, migracije i integracija

Institucijska suradnja i izgradnja kapaciteta

Države korisnice također mogu ostvarivati korist od projekata koji se financiraju iz:

fonda za civilno društvo,

fonda za izgradnju kapaciteta i suradnju s međunarodnim partnerskim organizacijama i institucijama.

O rodnoj ravnopravnosti i digitalizaciji vodit će se računa u svim relevantnim programskim područjima.